

The book cover features a vibrant, stylized illustration. On the left, a stone lighthouse with a red roof and a red spire emits a powerful yellow beam of light across the dark, starry night sky. The sea is depicted with large, curling waves in shades of blue, green, and purple, rendered with fine, rhythmic lines. In the bottom left corner, a wooden boat is partially visible, its hull glowing with a warm orange and yellow light. The overall composition is dynamic and evocative, suggesting a journey or a search for light in a dark, turbulent world.

ИРЕН ЛЕВИ

ПОСЛЕДНО ПОВИКВАНЕ

enthusiast

ИРЕН ЛЕВИ
**ПОСЛЕДНО
ПОВИКВАНЕ**

enthusiast
София, 2022

Ирен Леви
Последно повикване

© Ирен Леви, автор, 2012, 2022

© Яна Аргиропулос, дизайн на корицата, 2022

© Enthusiast – запазена марка на „Алто комюникей-
шънс енд пбблишинг“ ООД, 2022

ISBN 978-619-164-449-0

Думите бяха написани на ръка:

Скъпа моя, надявам се, че когато получиш това писмо, аз вече ще съм мъртъв. Нямам търпение. Струва ми се, че най-голямото ми приключение сега започва...

Една година по-рано.

На табелата пишеше: Старчески дом „Последна радост“.

„Р“-то беше изстъргано така, че да заприлича на „Г“.

В тази история се разказва за четирима мои приятели и за мен. Ние бяхме истински приятели – такива, с които душата ти се разбира, без значение какво прави другият. Бяхме стари игуоти, живели напразно в един свят, който не разбирахме. И, разбира се, той не разбираше нас. Бяхме бедни, защото нищо не ни се беше случило...

– В пета стая... чаршафите!

Това беше гласът на любимата ни санитарка Ния. Тя се гразнеше, че я наричаме санитарка, но никой не можеше да запомни каква точно е всъщност, оправдавахме се с вече късата си памет и не пропускахме да я плеснем по дупето.

Всъщност трудно ми е да разказвам тази история, защото докато се случваше, не я разбихах. Но ще се опитам. Заради тях. Те са мъртви вече. Щастливо мъртви.

Бяхме компания от 5 старчета. Назовали се бяхме Матей, Йоан, Юда, Тома и Лука. Искахме

да сме значими. Не се обръщяхме на други имена. Толкова не се обръщяхме, че постепенно всички се предадоха и започнаха да ни наричат Матей, Йоан, Юда, Тома и Лука. Аз съм Юда, никои друг не го искаше това име. Макар да смятам, че горкият е бил само инструмент. Нещото е трябвало да се случи и той, бедният, е поел върху плещите си част от Всичкото. Така. Харесвах го този. Не мисля, че беше предател. Беше Разбрал.

– Юда – каза Ния, – имаш ли грехи за пране?

Погледнах я.

– Имам всичко, което може да те направи щастлива, но съм старче в старчески дом, разминахме се, мила, в този живот...

– Дрехите? – попита тя.

– Взemi каквото решиш – посочих гардероба и извън гардероба, всъщност посочих навсякъде, не съм подреден човек, не го мога това.

Тя огледа панталоните, захвърлени от страни на леглото, погледна ризата, обличана стотици пъти до днес, без да е прана, взе ги, отвори гардероба, взе няколко неща и оттам. Съгна някои грехи, премести други, но аз ги разгънах пак и пак ги преместих.

– Щастлива ли си? – попитах.

– Да – каза тя разсеяно, – днес ще си тръгна по-рано.

– И... какво? – попитах. – Какво ще правиш във времето, което ще спечелиш?

– Не знам още – каза. – Този панталон твой ли е?

– Мой. Защо ще си тръгваш тогава?

– Полага ми се.

– Може да гледаш някой филм, но избери хубав – казах.

– Може.

– Или да се целуваш... за цялото време, което ще спечелиш, като излезеш по-рано...

– Може.

Тя не ме слушаше, разбира се. Да не слуша глупостите на старчетата беше част от работата ѝ. Иначе щеше да полудее. А не биваше да полудява. Беше млада, красива, тепърва щеше да принадлежи на някой идюот, не биваше да е луда. Щеше да става майка, да се буди десетки пъти нощем, да мери температура в дупето, да плаче... Не, не биваше да е луда. Озледах хубавото ѝ дупе, което, разбира се, щеше да се промени с годините, но и това беше част от живота, онази част, за която избягваме да мислим.

– Децата ще дойдат точно в 11. Бъдете в залата навреме. Къде е Матей?

– Матей... не знам. Защо непрекъснато трябва да знам къде е Матей? И защо ще идват тези деца?

– За да пеят, да ви веселят.

– Това е старчески дом, в който мирише лошо. Защо трябва да идват деца и да ни веселят! Откачено е някак...

– Стига, все мислиш за нещата твърде много – усмихна ми се Ния.

Тя излезе от стаята, като полюшваше красивата си коса. Чудех се дали я полюшва нарочно пред мен, старчето, или просто беше свикнала да я полюшва пред всички. Кучка красива.

– Хайде, Юга – Матей влезе през вратата и почти веднага излезе през нея. После пак я отвори и каза: – Децата са тук.

Не разбирах защо ни причиняват това. От време на време намираха деца, които идваха да ни пеят в Голямата зала. Беше ми жал за тях, защото знаех, че ги разочароваме.

Виждах в очите им, че се надяват никога да не станат като нас. Искяха само да изпеят песните и да избягат. В дома миришеше лошо – на стари хора, на несбъднати мечти. Беше потискащо. А тези, които водеха децата, бяха изроди. Защото поуката, която се опитваха да им внушат, беше: „Бъдете добри към горките“, а не: „Никога не ставайте като тях.“

В Голямата зала пак седнахме заедно. Аз, Матей, Лука, до него Йоан и накрая Тома. Децата пееха фалшиво. Бяха мили. Зъбите на момиченцето, което пееше „Обичам живота“, бяха черни. Чорапите на момченцето до нея бяха до коленете, единият беше започнал да се свлича. С къси панталонки беше. Колко уничително. Мразех чорапите до коленете, но бяха задължителни, когато бях малък. Горкото дете. Пееше прилично на фона на останалите.

– Юда, виж! – Матей ми сочеше Ния.

Тя беше застанала до вратата и престилката, която задължително трябваше да носи, за да изглежда по-скучна, се беше отворила на гърдите – ето как едно копче можеше да промени света!

Ние, идиотите, разбира се, спряхме да гледаме чорапите на децата.

Накрая на концерта Ния усети липсата на закопчано копче, спря да се усмихва глупаво на малките и го закопча. Поканиха децата на общата маса. Там бяха сложили плодове, бисквити и сухарчета. Децата си вземаха само банани. Това е, защото се гнусяха от нас, от дома, от всичко. Бананите бяха дошли отдругаде и бяха затворени, недокоснали атмосферата тук. И аз щях да си взема само банан, ако бях толкова малък и ме бяха довели тук. Когато децата излизаха, ми се прииска да пипна едно по косата. Изглеждаше остра и непослушна. Доближих ръката си, но детето ме видя и избяга. И аз бих избягал... Съжалявам за всички пъти, когато съм бил малък и не съм тичал.

– Юда – каза Ния, – в трети кабинет, моля те, време е за кардиограма.

Затътрих се натам, като че ли имаше някакъв смисъл.

Коридори. Коридори. Врати, които не водят наникъде. Сиво-бели стени. Таван дори. Всичко си имахме в тази последна радост.

– Изчакай – каза сестрата.

Типично. Викат ме, а после ме карат да чакаш. Като че ли не могат да те извикат точно тогава, когато вече не трябва да чакаш. Седнах на пейката пред кабинета. И се загледах в пантофите си. Старче, щом си допуснал пантофи, загубен си. Това си мислех, когато дойде Лука, и това му казах:

– Щом си допуснал пантофи, загубен си.

– Знам – каза той, сякаш откритието ми беше много тъпо.

– Защо си тук? – попитах.

– Кардиограма – каза. – Напоследък ми ги правят всеки ден.

– Изчакай – сестрата подгаде главата си отвътре и каза така и на него.

Лука махна с ръка, което означаваше: „Знам, гърта вещице, чакам и те мразя, понеже никога не можеш да си направиш свястно графика и стоя на тъпата пейка всеки път.“

Сестрата остана безразлична. Тя нямаше лице от мъргащите се, беше ѝ се паднало от другите.

– Виж какво, куче – каза Лука, – нещо с нас не е наред.

– Естествено – промърморих, – кога е било?

– Не, не по този начин. Нещо наистина не е наред. Днес говорих с Матей, той също го е забелязал.

Сестрата подгаде само носа си:

– Хайде!

Носът ѝ беше свиреп. Стиснах Лука за рамото, което означаваше: „Ще поговорим по-късно.“ И влязох при сестрата с лицето без лице.

– Легни – каза ми като на истинско куче и аз се подчиних. – Блузката – каза, без да ме погледне. Повдигнах нагоре фланелката си и както всеки път, се ужасих от крехките си, леко космати гърдички.

Лекарят влезе.

– Пускай – каза той на сестрата.

Харесвах звука на машината. Имаше едно дълго *къъкъкъкъъ* в нея, така мъдро ми звучеше, така утешително. Сякаш, както и да изкърка, проблемът ще се реши. Тя разкодираше сърцето ми. Показваше в проста графика какво му е. А аз цял живот не бях разбрал... Обичах да си вдигам „блузката“. Проблемът някак си не беше мой. Беше техен. Те трябваше да решават какво да правят със сърцето ми.

– Докторе... – сестрата звучеше някак тревожно, но не можех да повярвам, че нещо може да я разтревожи, – ето пак...

Пак? Какво пак? Нищо не ми обясняваха.

Все едно какво пак.

– Имате ли близки? – попита лекарят.

– Имам – казах.

– Повикайте ги, искам да се видя с тях.

– Лука, Матей, Йоан и Тома – казах на сестрата.

– Не – прекъсна ме докторът, – истински близки.

– Лука, Матей, Йоан и Тома – повторих.

Той завъртя глава, сякаш казваше, че не се броят. С какво право измерваше близостта на

моите близки? Искаше ми се да му фрасна един в муцуната, но тогава нямаше да има кой да тормози Лука, а той чакаше отвън. Свалих си фланелката, мислено му се изплезих и се магнах. Почти реално. От дома не се излизаше току-така. Имаше портиер, на когото трябваше да обясняваш всичко. Че отиваш за вестник, че вестника ще го четеш, а после ще увиеш нещо за хапване през нощта... Всичко. Понякога му вземах един и на него. Ние бяхме приятели. Почти. Не помня как точно се казваше.

– Просто трябва да изляза – казах му.

– За вестник?

– Не. Така.

– Не мога да отбележа „така“ – възпротиви се той, – тук пиша всичко.

– Да подишам въздух – казах.

– И тук имаме въздух. Посочи друга причина – помоли той.

– Пиши за вестник.

– Добре. Пиша – съгласи се той и аз се магнах за известно време.

За известно време дишах отвън, в двора, и си представях, че имам свой дом, с камина, със стълби и тераса с люлка, с чаша старо вино на масата, с трева отпред. С куче. Не, без куче. С пощенска кутия за писма. От истинските писма, тези, които никога вече не пише. С боядисана наполовина ограда, защото сега я пребоядисвам, но днес се изморих. И сядам на верандата пред чашата и заспивам, унесен от звука на насекомите...

- Юда!
Обърнах се. Беше Лука.
- Юда, пак отчете същото.
- Какво? – попитах, без да искам да знам.
- Критични резултати.
- Развалена им е машината – казах, – и моите бяха критични.
- Не е машината, нещо става. Нещо става с нас.
- Не си внушавай глупости.
- Утре пристига екип от учени. Ще ни изследват.
- Кого ще изследват?
- Нас. Теб, мен, Йоан, Матей и Тома. Тома днес имаше 40 градуса температура. Изкъпа се с ледена вода и я свали, но онези го наблюдават. Не вярват... Сърцето ти е на мъртвец, така казваха, чух ги. Те не мислят, че си жив, не било възможно. И моето е така, но не ми казват. Искат да се обадя на роднина... и да го помоля да дойде. Как може да помолиш някого да дойде тук? По-уместно би било да го поканиш на собствено си погребение...
- Хайде, да се прибираме – казах, – и най-дългата покупка на вестник не би могла да трае повече. Оставих така недобоядисаната ограда, оставих и чашата на верандата, понеже смятах да се върна.

Ирен Леви
Последно повикване

Редактор *Петя К. Димитрова*
Дизайн на корица *Яна Аргиропулос*
Коректор *Цветана Нинкова*
Предпечат *Яна Аргиропулос*

Българска. Второ издание
Формат 84x108/32
Печатни коли 11,5
ISBN 978-619-164-449-0

Издава

enthusiast

Запазена марка
на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД
София, бул. „Васил Левски“ № 31
тел.: 02 943 87 16
e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите
от www.enthusiast.bg

Печат РОПРИНТ

Светът е прекрасно място за живеене.
Не може да ти доскучае за някакви си 80 години.

Няма как да умреш, ако никога не си живял. Това осъзнават и петима приятели, живеещи в старчески дом. Когато разбират, че не могат да умрат, те се впускат в невероятно забавно приключение, за да сбъднат всичките си неслучили се мечти.

Ще успеят ли да ги осъществят и каква цена ще заплатят, ако го направят?

Със своя поетичен и красив език „Последно повикване“ ни пренася в чудна реалност и ни учи, че никога не е късно да бъдеш щастлив.

